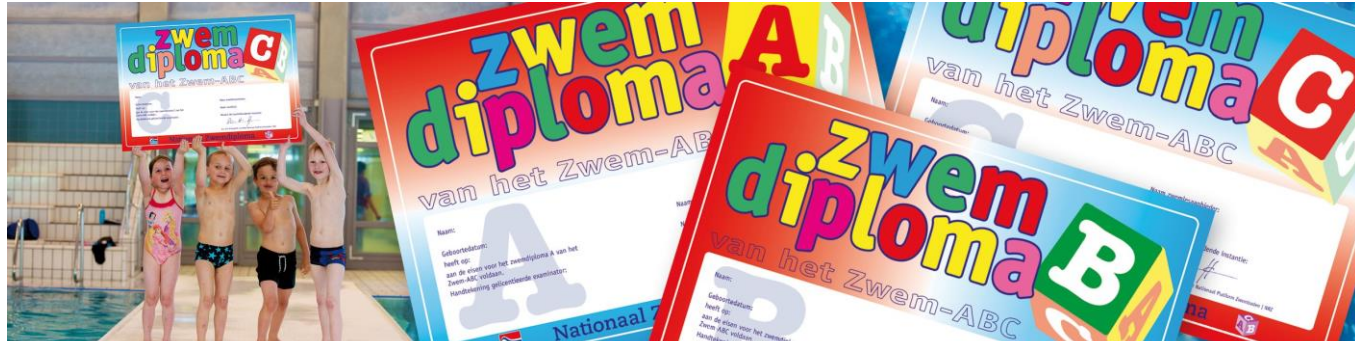

Zwemlesaanbod in Nederland

Ede, oktober 2016

factsheet

In deze factsheet staat een aantal cijfers over het zwemlesaanbod van zwembaden, zwemscholen en verenigingen die zwemlessen geven, gekoppeld aan de diploma's van het Zwem-ABC. Wat onder meer opvalt, is dat doorstroom en zwemlesduur blijvende aandachtspunten zijn, dat de helft van de zwembaden nog schoolzwemmen verzorgt en dat een kwart van de zwembaden en zwemscholen een turbozwemcursus aanbiedt.

Opzet en respons

Het Mulier Instituut heeft het onderzoek in opdracht van Nationaal Platform Zwembaden | NRZ (NPZ | NRZ) in het najaar van 2015 uitgevoerd. Daartoe is een online vragenlijst uitgezet in de periode 29-09-2015 t/m 19-10-2015 uitgezet bij alle zwemlesaanbieders, die het Zwem-ABC aanbieden. Het is ingevuld door 474 leidinggevendenden (respons 42%, totaal 1.140) van de zwemlesaanbieders (zwembaden, zwemscholen en verenigingen). De responsgroep vormt een goede afspiegeling van de populatie van de door NPZ | NRZ erkend of gelicentieerde zwemlesaanbieders. De uitkomsten van het onderzoek zijn volgens het Mulier Instituut betrouwbaar en nauwkeurig.

Diploma's, doorstroom en lesduur

Vrijwel alle zwemlesaanbieders bieden het complete Zwem-ABC aan (zowel diploma A, B

als C). Bijna tweederde biedt daarnaast een zwemcertificaat. Zwemcertificaten zijn ontwikkeld voor kinderen die door een beperking een of meer examenonderdelen niet kunnen uitoefenen of door omstandigheden meer tijd nodig hebben. Wat betreft de doorstroom is gevraagd hoeveel kinderen na het behalen van een diploma doorgaan voor het volgende diploma. Dat is voor diploma A naar B volgens de zwemlesaanbieders gemiddeld 86 procent en voor B naar C 39 procent. Het gemiddelde aantal uren dat kinderen over hun zwemdiploma's doen, loopt behoorlijk uiteen bij de verschillende zwemlesaanbieders. Als je uitgaat van de mediaan (de middelste waarde in een op volgorde gezette reeks), dan komt het neer op gemiddeld 48 uur voor diploma A, 12 uur voor diploma B en 12 uur voor diploma C.¹ Opgeteld is dat gemiddeld 73 uur (afgerond), waarbij er een grote spreiding is (de middelste 80% van de totalen voor ABC varieert van 50 tot 120 uren). De zwemlesduur voor diploma A verschilt niet veel naar type zwemlesaanbieder, voor B en voor C blijkt dat de gemiddelde zwemlesduur bij verenigingen wat hoger is ten opzichte van zwembaden en zwemscholen.

¹ Een tijdelijke deskundigheidsgroep wordt momenteel gevraagd om specifieker naar de cijfers over zwemlesduur te kijken en na te gaan hoe dit aansluit op cijfers uit het verleden en andere

registraties. Daarbij wordt ook nagegaan waardoor eventuele verschillen veroorzaakt worden en beïnvloedbaar zijn.

Frequentie

Kinderen die zwemles volgen, hebben in de meeste gevallen één keer per week les (zie tabel 1). Verder is nog nagegaan of er een

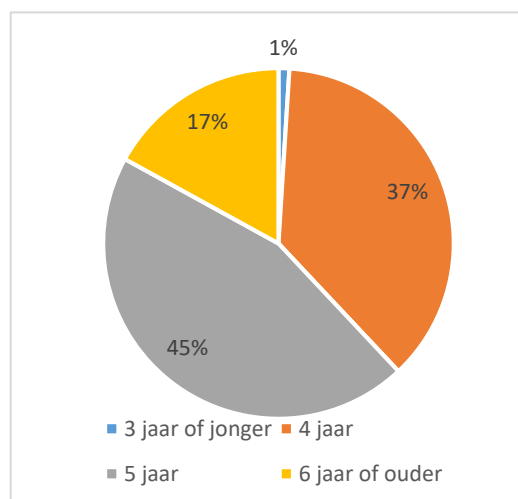
samenhang was tussen de zwemlesfrequentie bij zwemlesaanbieders en de gemiddelde zwemlesduur, maar dat bleek niet het geval.

Tabel 1 – Aantal zwemlessen dat een kind gemiddeld per week volgt

Zwemdiploma	Minder dan 1x per week	1x per week	2x per week	3x per week of vaker	Wisselt per kind, per pakket	Totaal
A	1%	65%	17%	9%	9%	100%
B	1%	73%	19%	2%	6%	100%
C	1%	76%	16%	2%	5%	100%

Startleeftijd en diplomaleeftijd

Kinderen beginnen meestal op vier (37%) of vijfjarige (45%) leeftijd met zwemlessen (zie grafiek 1) en halen meestal een jaar later, op vijf (43%) of zesjarige (37%) leeftijd diploma A (zie tabel 2). Uit tabel 2 volgt ook dat een klein deel (7%) diploma A al haalt op de leeftijd van vier jaar (of jonger). Diploma B wordt het vaakst behaald op zesjarige leeftijd en bij diploma C is er ook een grote groep die het haalt op 7 jarige leeftijd (of ouder).

Tabel 2. Leeftijd waarop een kind een bepaald diploma haalt

	Diploma A	Diploma B	Diploma C
4 jaar of jonger	7%	3%	2%
5 jaar	43%	29%	17%
6 jaar	37%	44%	41%
7 jaar of ouder	14%	24%	39%
Totaal	100%	100%	100%

Aanbod; schoolzwemmen en turbocursussen

In het najaar van 2015 gaf 29 procent van alle zwemlesaanbieders aan schoolzwemmen te verzorgen. Specifieker bezien naar type zwemlesaanbieder verzorgt nog ruim de helft van de zwembaden schoolzwemmen en zijn zwemscholen (6%) en verenigingen (1%) daar nauwelijks bij betrokken.

Tot slot is gevraagd naar het aanbod van turbozwemmen door zwemlesaanbieders, waarbij kinderen in een kortere tijdsperiode leren zwemmen dan in het reguliere zwemlestraject. Tachtig procent biedt een dergelijke cursus niet aan, twintig procent wel. Naar type zwemlesaanbieder blijkt een kwart van de zwembaden en -scholen turbozwemmen te verzorgen, terwijl het bij verenigingen hoogst uitzonderlijk is dat het wordt aangeboden. Tien procent van alle zwemlesaanbieders heeft een turbocursus met diplomagarantie, vijf procent zonder en acht procent heeft een turbocursus als aanvulling op bestaande lessen.

Afsluitend

In deze factsheet is een aantal algemene kerncijfers weergegeven over het zwemlesaanbod in Nederland, gekoppeld aan het Zwem-ABC. De gegevens zijn niet eerder op deze wijze verzameld en op een rij gezet. De resultaten bevestigen deels bestaande beelden en sommige resultaten roepen vragen op. Er wordt bijvoorbeeld een vervolgnootie beoogd op het specifieke aspect van de gemiddelde zwemlesduur. Hierover valt veel te zeggen en referentiegegevens en achtergronden zijn wenselijk. Daarnaast zijn en worden er specifieke onderzoeken uitgevoerd naar thema's als schoolzwemmen en turbozwemmen/zwemlesfrequentie². Binnen het project NL Zwemveilig³ zijn beide thema's specifiek benoemd en in 2016/2017 zullen het Mulier Instituut en hogescholen hier nader onderzoek naar verrichten.

² Zie bijvoorbeeld het recente onderzoek van Marjan Rikken (Universiteit Utrecht) over turbozwemmen en bijbehorende factsheet, [HIER](#) te vinden op de website van NPZ | NRZ.

³ Zie de projectwebsite www.nlzwemveilig.nl voor onder meer de doelen, het projectplan en de kennisbank

Deze factsheet is opgesteld door:

Jarno Hilhorst, manager Kenniscentrum Zwemmen⁴ bij Nationaal Platform Zwembaden | NRZ.

Voor vragen over de factsheet kunt u contact opnemen met Jarno Hilhorst (jhilhorst@npz-nrz.nl, tel. 0318 830250). Voor inhoudelijke vragen over het achterliggende onderzoek kunt u ook terecht bij de onderzoekers Harold van der Werff/ Vera van Es (h.vanderwerff@mulierinstituut.nl, tel. 030 7210220) van Mulier Instituut.

Wilt u op de hoogte blijven van ontwikkelingen in het zwemonderwijs dan kunt u zich aanmelden voor de nieuwsbrief van Nationaal Platform Zwembaden | NRZ via info@npz-nrz.nl.

⁴ Het Kenniscentrum Zwemmen vormt een van de kerntaken van het Nationaal Platform Zwembaden | NRZ. Doel van het Kenniscentrum Zwemmen is om de zwemsector in brede zin te versterken en specifiek om nationale kwaliteitsverbetering en -borging op het terrein van zwemonderwijs en zwemomgevingsveiligheid te ondersteunen. Zowel wetenschappelijke kennis als praktijk- of ervaringskennis worden verzameld, gevalideerd en verspreid. Dat gebeurt niet als doel op zich, maar als middel om de zwemsector te versterken.